

“`html

# Lektionsplanering

**Årskurs:** Gymnasiet

**Ämne:** Svenska 3

**Tema:** Språkhistoria: språkreformer och standardisering

## Koppling till styrdokument

### Centralt innehåll

- Språkets förändring genom tiden, med fokus på språkreformer och deras betydelse.
- Olika synsätt på och teorier om språkets utveckling och standardisering via institutioner såsom språknämnden.

### Betygskriterium (E)

Eleven diskuterar och ger exempel på språkets förändring över tid och kan beskriva skillnader i språkbruk.

Källa: [Gy11, Svenska 3]

## Lärarledda instruktioner

### 1. Introduktion till språkhistoria (15 min)

- Definiera begreppet språkhistoria och dess betydelse.
- Presentera viktiga punkter i den svenska språkhistorien.
- Introducera centrala begrepp som språkreform och standardisering.
- Förklara olika faktorer som påverkar språkutvecklingen.

### 2. Gruppen diskussion (15 min)

- Dela in klassen i grupper och ge dem specifika språkreformer att diskutera.
- Låt grupperna sammanfatta sina insikter för klassen.
- Diskutera skillnaderna mellan regionala varianter av svenskan.
- Styr diskussionen mot hur språket förändras i olika samhällskontexter.

### 3. Genomgång av språknämndens roll (10 min)

- Presentera språknämndens funktion och historik.
- Diskutera språknämndens inflytande på svenska språkets standardisering.
- Analysera exempel på rekommendationer och beslut från språknämnden.

- Frågor och svar session kring språknämndens påverkan.

#### 4. Avslutning och sammanfattning (10 min)

- Sammanfatta huvudpunkterna från lektionen.
- Besvara eventuella frågor från eleverna.
- Ge exempel på hur man kan fortsätta att utforska språkhistoria utanför klassrummet.

## Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Språkreformer:** Presentation och diskussion kring de viktigaste språkreformerna i svenskens språk, deras syften och effekter. Respektera olika åsikter och tolkningar av språkreformer.
- **Standardisering:** Undersökning av vad standardisering av ett språk innebär och hur det påverkar kommunikation i samhället. Jämförelser mellan standardiserad och icke-standardiserad språkbruk.
- **Språkliga variationer:** Betona vikten av att erkänna och uppskatta dialekter och sociolekter i det svenska språket. Diskutera hur dessa variationer är viktiga för svensk kultur och identitet.
- **Historisk kontext:** Koppla språkutvecklingen till historiska händelser och förändringar i samhället. Identifikation av specifika exempel från de senaste hundra åren.
- **Framtiden för svenskan:** Diskutera möjliga framtida förändringar inom svenska språket i takt med den digitala eran och globaliseringen.

## Ordkollen

| Ord               | Förklaring                                                                                | Etymologi                                                            |
|-------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|
| Språkreform       | Ändringar i språket som syftar till att förenkla eller förbättra språket.                 | Från latin "reformatio".                                             |
| Standardisering   | Processen där ett språk samsas om normer och regler för att uppnå en enhetlig användning. | Från franska "standardiser", "standard".                             |
| Svenska Akademien | Institution som ansvarar för att främja och utveckla det svenska språket.                 | Namnet syftar på akademiska institutioner, från grekiska "akademia". |

## Diskussionsfrågor

- A. Hur påverkar digitaliseringen språkutvecklingen i dagens samhälle?
- B. Vilka risker finns det med att standardisera språket för mycket?
- C. Hur kan vi bevara dialekter i en tid av globalisering?

## Aktivitet

Eleverna delas in i grupper och får i uppdrag att forska om en specifik språkreform. De ska förbereda en presentation där de diskuterar reformens bakgrund, syfte och resultat. Under presentationen ska grupperna också ge sina personliga åsikter om reformen och föreslå hur den kan tillämpas i samtidens språkbruk. Varje grupp ska ha 10 minuter för sin presentation och minst 5 minuter för frågor.

## Exit-ticket

| Frågor                                                        | Svar                                                                       |
|---------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|
| Vad är en språkreform?                                        | En förändring i språket som syftar till att förbättra språkets användning. |
| Ge ett exempel på en språkreform i Sverige.                   | År 2009 förändrades användningen av "s" i pluralformer.                    |
| Hur förhåller sig språknämnden till språkets standardisering? | Den föreslår normer och riktlinjer för hur svenskan ska utvecklas.         |

## Hemuppgift

Eleverna ska skriva en uppsats om en språkreform av deras val. Uppsatsen ska vara 3-4 sidor lång, A4, och hålla en akademisk stil. De ska inkludera en introduktion, en argumenterande huvuddel samt en slutsats där de ger sina egna reflektioner angående reformen.

## Citat

*"Språket är en levande organism, det förändras, utvecklas och växer."* – Karl Otto Bonnier, 1945

Detta citat betonar språket som en dynamisk och förändringsbar entitet, vilket ligger i linje med lektionens huvudtema kring språkhistoria och reformer.

“`

Tags: [Gymnasiet](#), [Lektion](#)

